

Thom Vink, 'Oorlogsschilder' in Irak

door dr. J.P. Sigmund

Op 31 mei 1991 vertrok de Leidse beeldend kunstenaar Thom Vink naar het 11e Geniehulpbataljon in Noord-Irak. Het bataljon dat deel uitmaakte van een internationale troepenmacht verschaftte humanitaire hulp aan Koerdische vluchtelingen. De Koerden waren tijdens de Golfoorlog in opstand gekomen tegen het regime van Saddam Hoessein en zij werden nu op hun beurt door Iraakse troepen bedreigd. Ter bescherming van de tienduizenden naar de Turkse grens gevluchte en ontheemde Koerden had de internationale gemeenschap besloten troepen naar de regio te zenden.

Vinks opdracht luidde een twintigtal aquarellen of tekeningen te vervaardigen alsmede een drietal olieverfschilderijen. Daarin zou hij een artistieke presentatie moeten geven van de activiteiten van de Nederlandse troepen en van de omstandigheden en omgeving waarin deze hun werkzaamheden verrichtten. Tijdens zijn verblijf in Irak had Vink de rang van sergeant. Hij was gelegerd in Zakho en maakte vandaaruit per heliocopter en auto tochten in de omgeving en naar Koerdische vluchtelingenkampen. Schetsend en fotograferend legde hij zijn impressies ter plekke vast om naderhand in Nederland uit te werken.

Omdat de inzet van de Nederlandse militairen vrij snel beëindigd kon worden, keerde hij na een kleine twee weken op 13 juni weer in Nederland terug.

Sedert de Eerste Wereldoorlog bestaat in met name de Anglosaksische landen een traditie om kunstenaars mee te zenden met de troepen om de activiteiten van deze vast te leggen in tekening, aquarel of schildering. Nederland kent een dergelijke traditie niet, hetgeen om artistieke, cultuur-historische en informatieve redenen te betreuren valt,

Het is daarom verheugend dat voor het eerst nu ook in Nederland tot het verstrekken van een dergelijke opdracht overgegaan kon worden.

Het project waarbij het Legermuseum als initiatiefnemer en opdrachtgever optrad, kwam tot stand in nauwe samenwerking met de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag en de Koninklijke Landmacht. De Koninklijke Academie verzorgde artistiek advies, was behulpzaam bij het opstellen van de opdracht en de keuze van de kunstenaar. De Koninklijke Landmacht maakte de uitzending mogelijk door het tijdelijk verlenen van militaire status aan de kunstenaar en door het vervoer en verblijf ter plekke te verzorgen. Thom Vink (1965) begon op eigen initiatief met tekenen en schilderen en werd in 1985 aangenomen op de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag. In 1990 voltooide hij zijn opleiding. De opdracht van het Legermuseum en de daarmee gepaarde uitzending naar Noord-Irak is zijn eerste grote project.